

Scholengemeenschap De Zeemeeuw

Gistel - Leffinge - Lombardsijde - Middelerke - Oostende - Westende

Draaiboek voor de begeleiding voor leerlingen met (een vermoeden van) NLD

Naam:
 Vermoeden van NLD

Klas:

Diagnose gesteld door:
 Op:

Wat is NLD?

NLD is de Engelse afkorting van Non-Verbal Learning Disability. In het Nederlands hebben we het over een Niet-Verbale leerstoornis. Kinderen met NLD kunnen informatie beter verwerken wanneer ze die horen dan wanneer ze die moeten zien of voelen. Ook hebben ze bijvoorbeeld moeilijkheden met ruimtelijke oriëntatie, met de fijne motoriek (bv. handschrift) en met het interpreteren van hun sociale omgeving. Ze hebben opvallende moeilijkheden met het integreren en toepassen van nieuwe rekentechnieken en rekeninzichten. Na verloop van tijd en veel oefenen lukken het hoofdrekennen en de cijfertechnieken vrij goed. Vraagstukken, visueel-ruimtelijke opdrachten in meetkunde en visuele opgaven geven onverwacht grote problemen. Ze zijn nogal eens onhandig en met vriendjes gaat het niet altijd goed. Ze zijn verbaal meestal zeer sterk en beseffen heel goed dat ze anders zijn dan andere kinderen. En daar worden ze ongelukkig van. Kinderen met NLD hebben vaak al heel jong last van neerslachtigheid. Ze zijn van slag doordat de wereld op ze afkomt als een brij van details.

Wie heeft het?

Men gaat er van uit dat er bij 10% van de kinderen met leerstoornissen sprake is van NLD. Maar er zouden er meer kunnen zijn want de symptomen van NLD zijn nog niet lang bekend. NLD wordt nog vaak verward met andere stoornissen zoals ADHD, autismspectrumstoornissen, Tourette-syndroom.

Wat kunnen we samen doen?

De diagnose kan enkel gesteld worden door een neuropsychiater of neuropsycholoog. Wanneer er een vermoeden is, is het noodzak de leerling zo snel mogelijk te verwijzen naar de betreffende geneesheer/psycholoog. Het probleem én de sterke kanten van het kind kennen is erg belangrijk voor een goede begeleiding. Pas als ouders en leerkrachten het probleem aanvaarden, kan het kind er leren mee omgaan. De kans op slagen is het grootst als het kind zelf, zijn ouders, leerkrachten, CLB, externe hulp (kogopedie, kineist, ...) een hecht team vormen. Alle hebben ze daarin een aparte maar even belangrijke rol.

Algemeen	1	2	3	4	5	6
1	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Algemeen (vervolg)	1	2	3	4	5	6
12	Alles voorbereiden wat er te gebeuren staat (de leerling houdt niet van verrassingen).	☐	☐	☐	☐	☐
13	Alle opdrachten heel duidelijk afbakenen (bv. kruisje bij de oefeningen voor huiswerk).	☐	☐	☐	☐	☐
14	Let op de houding bij lezen en schrijven (linkerhand op het blad).	☐	☐	☐	☐	☐
15	Gebruik de beertjes van Meichenbaum voor een goede werkhouding.	☐	☐	☐	☐	☐
16	Op de bank krijgt de leerling enkel het materiaal dat nodig is voor die les.	☐	☐	☐	☐	☐
17	De leerling krijgt aangepaste huistaken: eventueel aangepast in hoeveelheid of in tijd.	☐	☐	☐	☐	☐
18	Leg alles met woorden uit en zo weinig mogelijk met schema's of tabellen.	☐	☐	☐	☐	☐
19	Beluister de ouders regelmatig over hoe het gaat met hun kind, ouders inschakelen om leertof (tafels, spellingsregels) te automatiseren.	☐	☐	☐	☐	☐

Sociaal	1	2	3	4	5	6
20	Het kind complimenteren voor zijn inspanning.	☐	☐	☐	☐	☐
21	Een vertrouwenspersoon aanduiden om sociale regels uit te leggen en te bespreken.	☐	☐	☐	☐	☐
22	Rollenspel gebruiken om sociale regels aan te leren (toneel, handpoppen).	☐	☐	☐	☐	☐
23	Voor de speeltijd vragen wat ze gaan spelen, waar en met wie.	☐	☐	☐	☐	☐

Opdrachten, toetsen, proefwerken	1	2	3	4	5	6
24	De leerling krijgt meer tijd (zonder de speeltijd af te nemen).	☐	☐	☐	☐	☐
25	Toetsmomenten verspreiden over verschillende tijdstippen.	☐	☐	☐	☐	☐
26	Vergroot het werkblad (meer schrijfruimte) en vermijd tekeningen of overbodige informatie.	☐	☐	☐	☐	☐
27	Lees de opdrachten altijd voor.	☐	☐	☐	☐	☐
28	De leerling krijgt de kans om zijn proef mondeling toe te lichten.	☐	☐	☐	☐	☐
29	Overloop na afloop de toets met de leerling en oefen op een correcte verwoording van het antwoord.	☐	☐	☐	☐	☐
30	De leerling krijgt de kans om zijn proef op de computer te maken (bij onleesbaar handschrift).	☐	☐	☐	☐	☐
31	Bij toetsen en/of proefwerken kan de hulp van de taakleerkracht of zorgcoördinator worden ingeroepen om de vragen voor te lezen.	☐	☐	☐	☐	☐
32	Bij proefwerken kan de taakleerkracht/zorgcoördinator de klasgroep overnemen zodat de titularis de proef mondeling kan afnemen.	☐	☐	☐	☐	☐
33	Liever een invuloefening dan een overschrijfoefening aanbieden.	☐	☐	☐	☐	☐

Wiskunde	1	2	3	4	5	6
34	Geef veel getalindictees.	☐	☐	☐	☐	☐
35	Geef elk bewerkingteken een andere kleur en pas dit consequent toe.	☐	☐	☐	☐	☐
36	Getalbeelden worden altijd op dezelfde manier aangeboden.	☐	☐	☐	☐	☐
37	Geef een kleur aan eenheden, tientallen en honderdtallen en pas dit consequent toe.	☐	☐	☐	☐	☐
38	De leerling mag steeds gebruik maken van positiefschema's (T D H T E t h d).	☐	☐	☐	☐	☐
39	De leerling mag steeds gebruik maken van tabellen voor metend rekenen.	☐	☐	☐	☐	☐
40	De leerling mag steeds gebruik maken van een tafelkaart.	☐	☐	☐	☐	☐
41	De leerling mag gebruik maken van een zakrekenmachine.	☐	☐	☐	☐	☐

Wiskunde (vervolg)						
	1	2	3	4	5	6
42	Voor cijferen gebruikt de leerling bladen met hokjes van 1 cm ² (1 hokje = 1 getal).		☐	☐	☐	☐
43	De cijferoefeningen worden door de leerkracht onder elkaar geschreven.		☐	☐	☐	☐

Taal						
	1	2	3	4	5	6
44	Gebruik laten maken van een leeskaartje (van bovenaf of de rest bedekken).	☐	☐	☐	☐	☐
45	Strategieën aanreiken om de tekst beter te begrijpen (lijst met vraagjes: Wie? Wat? Waar? ...).	☐	☐	☐	☐	☐
46	De meest belangrijke informatie aanduiden met een markeerstift.	☐	☐	☐	☐	☐
47	Vergroot de schrijflijnen.	☐	☐	☐	☐	☐
48	Verminder het aantal schrijfoefeningen (bv. stuk van het agenda voorschrijven).	☐	☐	☐	☐	☐
49	De leerling mag de stelwerken met een computer maken en de spellingscontrole gebruiken.		☐	☐	☐	☐
50	De leerling mag de computer gebruiken om woordpakketten te oefenen.		☐	☐	☐	☐
51	De Franse spraakkunst wordt in een apart schrift bijgehouden. Daarin staan geen schema's maar volzinnen die samen met de leerling verbaal worden overlopen en ingeoeft.		☐	☐	☐	☐

Lichamelijke opvoeding						
	1	2	3	4	5	6
52	De leerkracht is op de hoogte van het probleem.	☐	☐	☐	☐	☐
53	De leerkracht helpt bij het aankleden.	☐	☐	☐	☐	☐
54	De leerkracht legt de kleren in de juiste volgorde.	☐	☐	☐	☐	☐
55	Schrijfdans integreren om fijne motoriek te ontwikkelen.	☐	☐	☐	☐	☐
56	Sherborne integreren om ruimtelijk en sociaal inzicht te ontwikkelen.	☐	☐	☐	☐	☐

Bijkomende ondersteuning						
	1	2	3	4	5	6
1	Logopedie	☐	☐	☐	☐	☐
2	Kinesitherapie	☐	☐	☐	☐	☐
3	Gon-begeleiding	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

Dit draaiboek werd samengesteld tijdens het MDO van (datum):

Handtekening ouders voor kennisname:	
--------------------------------------	--

In aanwezigheid van:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de CLB-medewerker:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de directeur:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de klastitularis:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de zorgcoördinator:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de taakleerkracht:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐